

Oppas populair

Opvang kinderen

Meer dan de helft van de kinderen tot en met 12 jaar wordt regelmatig opgevangen door andere personen dan de eigen ouders. Verschillende vormen van kinderopvang zijn mogelijk. De wijze waarop kinderen worden opgevangen hangt vooral samen met de leeftijd van het kind en het inkomen van het huishouden.

Meer dan de helft van de kinderen in Nederland tot en met 12 jaar heeft te maken met een of ander vorm van kinderopvang. Het meest populair is de oppas die aan huis komt of waar het kind naar toe gaat. De kleinsten gaan bovendien naar de peuterspeelzaal en het kinderdagverblijf. Voor kinderen vanaf 4 jaar is er buitenschoolse opvang en het overblijven op school. Gastouders die via een gastouderbureau geregeld worden leveren ten slotte nog een beperkte bijdrage aan de totale kinderopvang. Combinaties van de verschillende vormen van opvang komen veel voor. Een goed aanbod van kinderopvangmogelijkheden stelt ouders in staat om arbeid en zorg te combineren. De toename van het aantal tweeverdieners en het aantal eenoudergezinnen leidt tot een groeiende behoefte aan kinderopvang.

Leeftijd

Jonge kinderen maken het meest gebruik van kinderopvang. Voor drie van de vijf baby's (0- en 1-jarigen) is er kinderopvang. In de leeftijdsgroep van 2- en 3-jarigen wordt voor vier van de vijf kinderen regelmatig opvang geregeld. Voor de andere leeftijdsgroepen ligt dat aandeel lager en het aandeel neemt af als de kinderen ouder worden. Van de 10- tot en met 12-jarigen heeft nog maar een derde met opvang te maken.

Jonge kinderen

Een van de drie baby's wordt naar een oppas gebracht en bijna een kwart vertoeft op een kinderdagverblijf. Ook komt voor bijna een kwart van de baby's een oppas aan huis. Bijna een op

de drie baby's met opvang heeft met meer dan één vorm van opvang te maken. De meest voorkomende combinatie is een oppas aan huis en een oppas buitenshuis. Van de baby's die naar een kinderdagverblijf gaan heeft een derde daarnaast ook nog een oppas. Op de leeftijd van 2 en 3 jaar worden veel kinderen naar de peuterspeelzaal gebracht. Het opvangpercentage van deze peuters is 81. De peuterspeelzaal is de populairste vorm van opvang voor deze leeftijdsgroep. Bijna de helft van alle peuters gaat erheen. Een oppas thuis of buitenshuis is er voor ruim 40 procent van de peuters, 17 procent gaat naar een kinderdagverblijf. Bijna de helft van alle peuters met opvang heeft met meer dan één vorm van opvang te maken. De meest voorkomende combinaties zijn peuterspeelzaal en oppas thuis of buitenshuis.

Basisschool

Wanneer de kinderen naar de basisschool gaan, verandert de behoefte aan dagopvang en komen andere vormen van opvang in zicht. Een op de drie kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar blijft tussen de middag over op school. Een op de vijftien ouders zorgt voor buitenschoolse opvang van het kind. De helft van deze groep bestaat uit kinderen van 4, 5 en 6 jaar oud. De oppas blijft ook voor de jeugd van de basisschool populair.

Werk als motief

Werken is verreweg de belangrijkste reden voor het inschakelen van kinderopvang. Van de ouders die gebruik maken van professioneel georganiseerde kinderopvang geeft ruim 90 procent werk als reden op voor de opvang. Van de ouders die een oppas regelen voor hun kinderen doet 78 procent dit vanwege een baan. Een uitzondering vormt de peuterspeelzaal. De helft van de ouders brengt het kind naar de peuterspeelzaal, omdat ze het goed vinden voor de ontwikkeling van het kind.

Meer opvang bij hogere inkomens

Een factor die samenhangt met de vraag naar kinderopvang, is het inkomen van het huishouden. Hoe hoger het inkomen van een huishouden is, des te hoger is het aandeel ouders dat gebruik maakt van kinderopvang. Dit verband is het sterkst bij de professionele kinderopvang, zoals het kinderdagverblijf, de buitenschoolse opvang en de bemiddeling door het gastouderbureau.

Kinderen uit een huishouden uit de 25 procent hoogste inkomens worden drie keer zo vaak professioneel opgevangen als de kinderen uit de 25 procent laagste inkomens. Ook het gebruik van de opvang die ouders zelf regelen, zoals de oppas aan huis of buitenshuis, neemt toe met het inkomen. Huishoudens in het hoogste inkomenskwartiel maken twee keer zo vaak gebruik

van particuliere opvang als huishoudens in het laagste inkomenskwartiel. Alleen het gebruik van de peuterspeelzaal staat los van de hoogte van het inkomen.

De hoogste inkomens zoeken niet alleen vaker opvang voor hun kinderen, ze vragen ook meer uren opvang. Kinderen uit een huishouden met een inkomen uit het hoogste inkomenskwartiel worden gemiddeld 13 uur per week opgevangen, voor kinderen uit het laagste inkomenskwartiel is er per week 10 uur opvang.

Enig kind meer opgevangen

Huishoudens met één kind maken meer gebruik van kinderopvang dan grotere gezinnen. Driekwart van de enige kinderen wordt op een of andere wijze opgevangen. Van de huishoudens met twee kinderen heeft 60 procent opvang geregeld voor hun kinderen, van de huishoudens met drie of meer kinderen heeft 46 procent gezorgd voor opvang. Dit verband geldt voor de professionele en particuliere opvang en het overblijven, maar niet voor de peuterspeelzaal.

Het aantal uren dat kinderen worden opgevangen is over alle kinderen met opvang gemiddeld 12 uur per week. Het gemiddeld aantal uren opvang is het hoogst voor de jongste kinderen en neemt af als de leeftijd stijgt. Kinderen die nog niet naar de basisschool gaan worden gemiddeld 17 uur per week opgevangen. Op het moment dat de kinderen naar school gaan halveert het aantal uren. In de loop van de schooltijd neemt het aantal uren verder af tot gemiddeld 6 uur per week voor 10- tot en met 12-jarigen.

Verder is het aantal uren dat kinderen uit een klein gezin worden opgevangen groter dan het aantal uren in een groot gezin. Echter, een kind uit een gezin dat pas één kind heeft, is vaak nog jong en heeft om die reden al meer opvang nodig. Toch blijkt dat – na het corrigeren voor leeftijd, type huishouden en inkomen – een enig kind gemiddeld één uur per week meer opvang heeft dan een kind uit een gezin met twee kinderen en zelfs twee uur meer dan een kind uit een gezin met drie of meer kinderen.

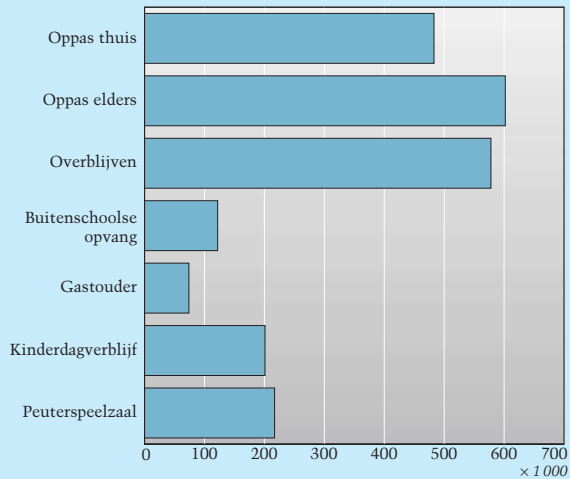
Eenoudergezin

Het percentage kinderen uit eenoudergezinnen met opvang is ongeveer gelijk aan dat van kinderen uit tweeeoudergezinnen. Het inkomen van de eenoudergezinnen is gemiddeld lager dan dat van de tweeeoudergezinnen. In huishoudens met vergelijkbare inkomens blijkt het gebruik van kinderopvang in de eenoudergezinnen aanzienlijk hoger dan in de tweeeoudergezinnen. Kinderen uit een eenoudergezin worden gemiddeld meer uren per week opgevangen dan kinderen uit een tweeeoudergezin, te weten 14 uur respectievelijk 11 uur.

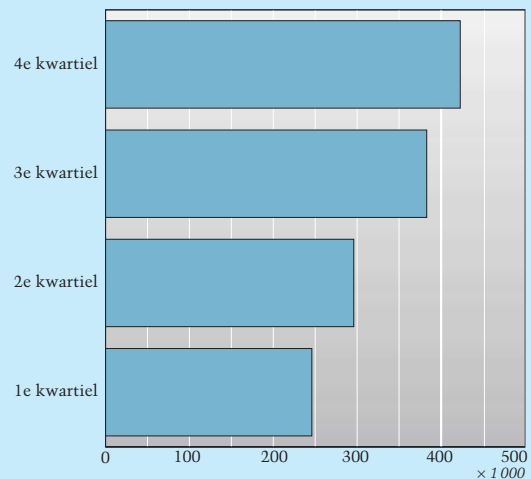
Gusta van Gessel–Dabekaussen

Aantal kinderen met kinderopvang, 2001

naar vorm

naar inkomen huishouden

Kinderen met kinderopvang naar leeftijd, 2001

